

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Januarius' 22-dikén 1819.

Olasz Ország.

Kevés hetek alatt ma már a' negyedik Királynének halálát kelletik jelentenünk. *Mária Ludovika* Spanyol Királyné ő Felsege, a' IV-dik Károly hitvese, a' folyó Jan. 5-dik napján estve, midőn az ő két leányai, úgy mint: ő Felsege a' Lukkai Hertzegné, 's a' Kalabriai ő Királyi Hertzegasszonya, a' két Sicilii Koronaörökös élete' párja, látására éppen nálla voltak, *Romában*, rövid betegeskedés után, életének 68-dik esztendejében meghalálozott. Született Pármában 1751-ben Dec. 2-dikán. Nevezett leányai a' szomorú történet után azonnal oda hagyták Romát.

Pápa ő Szentsége Dec. 21-dikén tartott Consistoriumában több Érseket és Püspököket préconizált. Ezek között Fő Méltóságú Schwartzberg József Ernest Hertzeg Győri Püspöknek; Méltóságos Makai és Gelei Makay Antal Beszterzei Püspöknek; és Méltóságos Pirkel László Liliomvölgyi Apátur Szepesi Püspöknek, kikiáltattak.

Magyarország' Palatinusa József Cs. K. Fő Hertzeg, Dec. 29-dikén *Nápolyba* megérkezett. Király ő F. ge Májor *Micheaux* urat elejébe küldötte a' határszéligen, a' *Salerno*i Princz pedig *Sparansiben* fogadta ő Cs. Kir. Fő Hertzegségét.

Német Ország.

A' *Württembergi* meghalálozott Ki-

rálynének testa e' hónap' 11-dikén délelőtti 10 órakor, azon szobában melyben meghalálozott, koporsóba tétettetvén, 's minekutánna a' Görög templomhoz tartozó Papság misét mondott volna, a' Királyi ház, a' boldogultnak Udvarnokjai, az Orosz Agens, 's a' Görög templom' pappjai által kísértetvén, közönséges kitételre a' feketével bevonatott gyászszalába, halotti pompárai belkisértetett, és ott egy fényes hősületű menyegyzet alatt a' nyugtoztatóra letéttetett. A' szála' hátulsó fala Hermelinnel bevonva, a' Királyi nagy czimmerrel, a' több falak pedig az Orosz Császári és Württembergi Királyi egyéb czimerekkel voltak felczifrázva.

A' Felseges Holtnak testét, fedeleltén koporsóban, a' Császári palást 's a' Szent Katalin Orosz Cs. Rend' czimercei ékesítették; a' feje' felébe pedig arany matériával bevont párnára a' Királyi Korona volt helyezettve. —

A' testnek kitéttetése után, a' Görög Papság a' maga imátságát elvégezvén, a' közönség bebotsáttatott.

A' koporsó körül mind addig, míg a' nézésre kitéttetve volt, jobbról az asszony, balról pedig a' férjfi Udvarnokok állottak.

Végezetre 12-dikben estvéli 10 órakor a' holt test ezen szalából fátyalk' világánál és közönséges halotti pompával a' Görög templomba kísértetett, 's ott letéttetvén, 's a' Görög Papság a' maga rendtartása szerént való egyházi szolgálat-tételhez hozzá fogván, azt mind addig

folytatta, míg a' holt testnek a' Királyi temető helybe lett betéttetése elvégződött.

Hessen-Kassel. — Ezen Státus hadi-törvényei a' múlt Novemberben kijöven, nem tsak hogy a' régibbek jobban kiterjesztettek, hanem a' büntetésekre nézve, közelebről való megmagyaráztatást is kapván, az idevaló Törvényes gyűjteményben közönségesseé tetették. A' katonai büntetésekről szóló tizikéyekben summásan ezek találtanak: — „A' szolgálatbéli rendelkeznek általhágása ezentúl nem büntetetik pátzázás által, 's általjában vévén a' pátzázattással való büntetésnek tsak az olyan katonákra nézve fogják hasznát venni, a' kiket egyéb büntetések által megjobbitani vagy éppen lehetetlen volt, vagy pedig már egyszer oly bünt tettek, a' mellyért vasravaló verettetési büntetést kellett szenvedniük, melly esetekben az ilyen katonák előre való 's kihirdetett határozás által a' Katonai Rendnek II-dik Classisába levetteten, ekkor már *Statariumi* (Standrecht) megítéltetés szerént, vagy a' Regimentnek, vagy is Battalion Commandánsnak parantsolatjára, vékony magyarófa pátzával, de tsak a' gyakorlási, vagy pedig a' strázsa-szobákban, harmintz tsapásig verethethetnek. Az apróbb hibák arrestomozás által büntetnek, a' melly két félc: *gyenge és kemény*. A' gyenge mellett rendes kosztot kap a' katona, és szolgálattelre is kirendeltetik; a' kemény arrestomban pedig két nap' tsak vizet és kenyeret: de meleg ételt tsak a' harmadik napon kap. Van keményebb arrestom is. Az Al-tisztet le kell elébb tisztességéből vetni, minekelötte arrestommal vagy egyébbel megbüntetnek. Sem a' közkatona sem az Altiszt nem adhat-be, a' Kompania- vagy Svadron-Kommandáns' tndta nélkül semmi féle kéro levelet; ha tselekszi, egy hónapi arrestom a' bün-

tetése. Ha a' tisztje ellen lehet valami panasza, azért a' Regimentnél hallgatatilik-meg. Az olyan gyávát, ki valamely verekedésben az ellenség előtt legelőbb megfutamodik, avvagy tsatázní nem akar, minden katonának szabad megölni, a' nélkül hogy valami büntetéstől felhetne érette, 's ha ez az ő megfutamodásakor meg nem esvén, azután megfogattathatik, ekkor agyon lövettessék. Ha az ellenség előtt egész Regimentek megfutamodnak: sors által kell a' futókat meg-tizedelni, 's azokat, kiket a' sors ért, agyon löni; a' többek pedig mind addig zászló nélkül tartoznak szolgálni, míg a' magok előbbeni gyalázatot valamely nevezetes hati tselekedet által el nem törölték. A' verekedésekért, czivakodásokért, vagy pedig duellálásért való büntetés, ahozképpest mint a' körülállások kívánniak, 8 napoktól fogva három hónapig tartó arrestom leszén. A' kik szabadságra lett bótstátatásolknak ideje alatt tesznek efféle tsint, az ilyeneknek büntetéséhez még az is hozzá járul, hogy sokáig nem fognak szabadsággal elbótstátatni. A' kik ilyen büntetelközben valakit megsebesitenek, az ilyeneknek büntetése három hónapoktól fogva hatig tartó, és vason való fogság: ha pedig a' megsebesített ember a' miatt meghaland, a' bünös úgy büntetetik, mint emberülő. A' magagyilkosának holt testét virattakor a' temetőhely' fala mellé minden kísérés nélkül kell beásni. Ha azért ölte-meg magát, hogy valamely gyalázatos büntetést elkerülhessen; a' lehetőségig véghez kell vinni a' büntetést a' holt testen. Tsak akkor kell a' magát megölo embernek tisztességes temetést tsinálni, mikor a' tselekedetet valami melankholia vagy megtébolyodás okozza.

Frantzia Ország.

Midön az új esztendei szorentséltetése' alkalmatosságával a' Protestans Consistoriumok a' magok udvarlássokat 's

köszöntéseket *Angouleme* Hertzegnél is megtették volna, így felelt nékiük ezen K. Princz: — „Midőn nem régen a' szélső departamenteket beútoztam, alkalmatosságom volt Alsátziában a' Protestánsok' hűsége felől meggyőződni, 's örömmel meg fogok reá mindenkor emlékezni.“ — Párisi újságlevelek erősítik, hogy ugyan ezen Princz nagyon foganatos lépést tett a' Királyi Tanácsban arra nézve, hogy a' Minisztériumi változás, melly felelt ily sokáig tartott a' bizontalankodás, úgy üssön-ki, mint valósággal kiűtött, az az, hogy a' Constitutziónak fenntartatásán iparkodó (az úgy nevezett *Liberalis*) rész, a' Constitutziónak megváltoztatásán 's a' régi állapotra való visszatérésén dolgozó részen (az *Ultrakon*) győzedelmeskedhetett. Ezen tárgy eránt is úgy nyilatkoztatta-ki magát a' nevezett Princz, hogy utóbbi útozása közben elég alkalmatossága volt affelől meggyőzni magát, hogy a' Királynak nintsenek semmi jobb pártfogóji 's barátjai, mint a' kik egyszersmind a' Constitutziónak, 's az ezen fundáltatott szabadságnak is barátjai. Ezen nyilatkoztatás tette azt a' határozást, hogy *Laine*, ki egy időtől fogva az *Ultrákhoz* tsatolta vala magát, a' véle egyforma gondolkodásuakkal együtt kimaradjon, 's *Gtóf Decazes* és *Sant Cyr*, mint a' Constitutzionális Királyságnak legmegpróbáltabb barátjai, a' Ministerjumban megmaradjanak.

A' külső dolgokra ügyelő és fő Minis-ternek *Hertzeg Richelieu* nek, az ő sok és nagy, nevezetesen pedig *Aachenben* tett szolgálataiért való *nemzeti megjutalmaztatását* illető vetekedések, mellyek a' két Kamarákban folyani kezdetek vala, félbeszakasztattak, minihogy az Országlószék oly nyilatkoztatást küldött hozzájuk, hogy a' Király maga akar ezen megjutalmaztatás eránt jóvállást terjesztetni a' Kamarák' elejébe.

A' három Királyok' napján, Jan. 6-

dikán, familiai fényes ebéd volt a' Thüleriában, mellyen a' Királyi familiának minden tagjai jelen voltak, a' *Bourboni* Hertzegnét kivéven, a' ki rosszszüléte miatt nem jelenhetett-meg. Az Orleáni Hertzegasszonyt tette a' sors Babszem-Királynévá, ő pedig, ezen játékbéli jussa szerént a' Királyt magát nevezte Királya. — Ezen játék közönséges a' három Királyok' napján a' Frantzia Udvarnál. A' babszem pogatsasüteményben lévén, 's a' sütemény felvagdaltatván 's szikkelenként kiosztatván, a' ki a' babszemes szikket kapja, a' leszen Király az asztalnál.

Az armáda új Gen. Stábját formáló tagok között ezek a' nevezetes nevek is elő fordulnak: *Belliard*, *Maison*, *Colbert*, *Gerard*, *Rapp*, 's több ilyenek.

Gróf *De-la-Borde* egy Státistikai új munkát adván-ki, ilyen összehasonlitásokat teszen Frantzia és Anglia Országok között:

Fr.ország' kiterjedése	108,000,000 hold.
Anglia' kiterjedése	55,000,000 —
<i>Népesség:</i> Fr.országban; Angliában	
Mez. munkánál:	17,500,000; 6,129,142
Manufakturáknál:	6,200,000; 7,071,989
Mindenfélék:	4,000,000; 2,347,300
Koldusok:	800,000; 1,548,400
Summa	28,500,000 17,096,800

(A' koldusoknak két akkora számát Angliában fél annyi kiterjedésű földön, a' nemzeti bőségben való buborékolásból, 's a' masinak' megsokasodásából hozza-le, vagy magyarázza az Iró).

Jövedelem: Fr.országban — Angliában
 FontSterling; FontSterling
 Szántásvetésből, 140,000,000; 225,000,000
 Manufakturákból, 38,000,000; 115,000,000
 Státusjövdelem, 50,000,000; 62,000,000

Törvényszék' elejébe állittattak
 Fr.országban Angliában
 1816-ban 6857 emberek; 9091 emberek
 1817-ben 9189 — 13,952 —

Így hát Angliában még sokkal szem-
letlenőbb, a föld' félannyi kiterjedésé-
hez képest, a' bűnösölkétségének nagy-
sága, mint feljebb a' koldusoké vala). —
Ezen felszámolásokban az Anglia név
alatt, Anglia, Skotzia, és Hibernia, ké-
tségkívül mind egygyütt vétetnek.

A' Londoni Kurir így ír a' Franziá
Ministertumban eléfordult változásokról:
— Párisban oly neveltséges hír szároyalt,
hogy Lord *Wellington* és *Castlereagh*
is részesültek volna ezen hirtelen kö-
vetkezett változásoknak okozásában. E'
nem igaz. Ezek mind kettőjük nagyon
távol vannak attól, hogy valami oly be-
folyásnak gyakorolhatását kívánnyák, hogy
a' Királynak ez vagy amaz tisztviselőt jo-
vallanának. A' mi fő embereink csak ohajt-
hatják Európa' más nagy embereivel egy-
gyütt, hogy Frantziaország jól, és úgy
kormányoztassék, hogy se' külső se' bel-
ső befolyása által még csak távolról is
alkalmatosságot ne szolgáltatasson arra,
gyanura, hogy a' Congressus' Lízakodá-
sa nem jól használtatott volna, a' midőn
abba megegygyezett, hogy az idegen se-
regek Frantziaországból eljőjenek.

Chevalier és *Raynaud* még ki sem
jöttek azon felszétendi fogságból, mely-
re régebben íteltettek vala, és már újabb
ítéletet mondatott a' fejekre, azért, hogy
az ő *Historiai Bibliothekájoknak* egy-
gyik toldalékjában a' vitattatik, hogy
azokra, kik a' XVI-dik Lajos Király' meg-
ölettetésére volsoltak volt, nem lehetne
a' *Regicida* nevet rájuk alkalmaztatni.
Chevalier 9, *Raynaud* 5, *Hocquet* az
ő nyomtatójok pedig, most ezen újabb
bűnért, 3 hónapi fogságra íteltettek, 's
egygyütt 1000 Frank bírságot is tartoznak
fizetni.

Spanyol Amerika.

Egy Anglus újság erőssíti, hogy a'
Buenos - Ayresi Országlószék az Északi
Amerikai Egygyesült Státusoknál, kiknél

a' gőzhajó-építésnek mestersége legna-
gyobb gráditson áll, négy gőzfregátot
épített, a' végre, hogy a' La-Plata' tor-
kát, hol a' víznek nagy hánykodása éa
sebessége az egyéb hadi hajóknak for-
dulásaikat nagyon abadályoztatja, azok-
kal őriztesse. Ezen fregátok között min-
deniken 58, harmintzhat fontos ágyuk
's golyobis-tűzesítő keméntzék is, fognak
találtatni.

A' Londoni Kurir azt erőssíti, hogy
Buenos - Ayresben nagy nyughatatlan-
kódás uralkodik; hogy a' hírek szerént a'
Respublike' Direktora *Puyredon*, mint
levelezései mutatják, oda czéloz, hogy
azt a' Spanyol Királynak kezébe adja: de
ez nem látszik hitelesnek lenni, 's több
effélék.

Valami Buenos-Ayresi emberek, ki-
ket *Puyredon* onnét számkivetésbe kül-
dött 's a' kik az Északi Amerikaiaknál
telepedtek-le, hasonlóképpen rosszul
beszélnek felőlle, a' rólónak lenni ál-
litják, 's azt erőssítik, hogy oda czéloz,
hogy Buenos-Ayrest valamely külső or-
szági Princznek kezébe játzodhassa.

Az Ausztriai Beobachter maga is ol-
vasott egy levelet, a' mely Oktober' ele-
jén indult Buenos-Ayresből, 's így adja
elő ezen Respublikának 's Chilinek álla-
potjokat: — „Azólta, hogy *San Mar-
tin* Buenos-Ayresből Chilibe az armádá-
hoz vissza útozott, ismét nagyon zsi-
bongani kezdettek a' nyughatatlanok.
Puyredon ellen öszszeesküvés vétetett
vala munkába, de a' melly egy *Oliva-
rieta*, mint a' *Puyredon* proklamátzió-
jában kifejeztetett, a' szegénység miatt
kétségbeesett ember által elárultatott,
melynek a' lett a' köveikézése, hogy 15
személyek elfogattattak, kik között, mint
ez is a' proklamátzióban mondatott, há-
rom nevezetes személyek is találtattak,
úgy mint: *Sarratea* és *Aguierre*, két
leggazdagabb lakosok, és *Irygoyen* a'
Hadi Minister testvére. Mire czéloztak

ezen emberek azon esetben, ha Puyredont megbuktathatták volna, nem tudhatni: de azt, hogy özszeesküvés volt légyen munkába vétetve: ezt senki kétségbe nem hozhatja, ámbár Puyredon ezen bizonyosság mellett is, a' nevezett három embereket nem csak elbótsátani jónak találta, hanem többször említett próklamatziójában azt is megígérte nékiük, hogy betsületjeknek ezen elfogattatás által szenvedett sérelmeit is meg fogja közönséges elégtétel által orvosolni. Végeztetve az egész büntételt a' nevezett áruló gyávara háritotta, 's a' iöbbi. — A' mi Chilit illeti, itt nagy felindulást okozott, ugyan ezen levél szerént az, hogy Carrera nevü Generálisnak, ki most Északi Amérikában tartózkodik, két testvérei, nem soká a' Maipoi győzelem után, Cuyóban megöltetettek, azzal vádoltatván, hogy Cuyót a' Republikától elszakasztani, 's abban magok különös Országlást fundálni akartak volna. Ezen környülállások, és az, hogy Puyredon az ármádát egészen pénz nélkül hagyta, San Martin Generalist (ha igaz) arra indították, hogy hivatalától butszűzzék-el, mellyett Puyredon megérvén, Követséget küldött San Martinhoz, 's kérte, hogy a' vezérségről ne mondjon-le. Nagy figyelemmel várja a' közönség, hogy mitsoda kimenetele fog ezen Crisisnek lenni, kivált azért, hogy, ha a' San Martin fejében valamelly nagyra való célzás van, azt most nagyon könnyen munkába veheti. — Chilit a' mi különösen illeti, ő a' maga reménységéi a' Radiksi készületek ellen majd csak hadi hajóinak számosságába helyezheti, mellyek mind a' Valparaisói kikötőhelyben gyűltek özsze, 's a' hova várták Angliából Lord Cochranét is jó hadi erővel, de a' hi oda még ezen tudósításoknak útrairindulásokkor még meg nem érkezett volt.

A' Londoni Morning Chronicle ellen-

ben úgy vélekedik, hogy a' Buenos-Ayres és Chilit fenyegető minden veszedelmek csak a' Kurirban találatnak-fel, mellyeknek híréz ez, azolta terjesztette-el, miölte tudtára esett, hogy a' Buenos-Ayresi Országlószék, a' maga mostani nagy szükségére nézve, az ott lakó Anglus kereskedőkre is adót vetett. — „Egyéb eránt pedig, így szöll a' Chronicle, minden tudósítások, mellyeket ő Buenos-Ayresből vett, azt mutatják, hogy ott Oktober' 5-dikén, mikor az ő tudósításai utának indítottak, teljes tsendesség uralkodott, és hogy az Országlószék fél millió Piastereket vett-fel költsön a' hadakozás' folytatására. Hogy a' hadakozásnak folytatásában egy idő óta resteseknek lenni látszottak, az okozta, hogy a' hegyek között a' tél gátolta őket. Chiliben a' hajós sereg a' legjobb lábra van állittatva. Azok a' négy gőzhajók, mellyek a' La-Plata' torkának a' Radisból oda készülő expeditzió ellen való oltalmazására épittetnek, még hamarabb elfognak készülni, mint sem ugyan ezen expeditziónak számára: a' list és beszózt hus, a' Kurir szerént ugyantsak Északi Amérikából a' Radiksi kikötőhelybe megérkezhetnek. A' Puyredon ellen való egész özszeesküvés se' egyéb volt, hanem egyetlenegy embernek a' Puyredon élete ellen való törekedése, melly már egy hónapja, hogy kitudódott, és semmi nagy következése nem lévén, majd semmi lármát se' okozott Buenos-Ayresben.“

A' Morning-Chronicle még most is úgy itél, hogy nem Lord Cochrané az az Admirális, a' ki Európából Margarita szigetéhez megérkezett, hanem más valaki, 's a' kit csak azért zavartak özsze Cochranéval, hogy ennek is C. betűn kezdődik a' neve.

Ugyan ezen Chronicle szerént Bolívar a' mult Oktober' 1-ső napján egy beszédet intézett a' Veneczeuai Státustanáthoz, melyben summásan ezeket

mondja: — „Azon lévén, hogy az ármádához útnak induljak, előtökbe akartam azon Dekretomaimat terjeszteni, melyeket egy idő óta kibocsátottam, hogy ti azokat böltsességek által módosítsátok, és a' környüállásokkal megegyezőleg tökéletesítsétek; én minden jobbitásaitoknak tisztelettel alája fogom adni magamat. Azzal hízlekdedek magamnak, hogy ezen táborozásunk sokat fog tenni a' Republika' szabadságának megfundáltatására. A' *Morillo* alatt tsatázó ármáda megaláztatott. Először a' mi önnön iparkodásaink, azután ily sok *liberatis* gondolkodású 's jöltéví ditsősségre vágyódó idegeneknek, nevezetesen Angtúsoknak véllünk való öszszetsatolódása, 's a' megszé földről ide küldetett segedelmek, oly állapotba helyeztették seregosztályainkat, hogy már most különkülön is dolgozhatnak, 's az ellenséget minden pontokon egyszersmind megtámadhatják. Ily reménségek által lelkesítettén, jóvállom a' Státustanátsnak, hogy a' Venecuclai Congressust gyűjtesse öszsze. Az alatt, hogy katonáink verekednek, békességben élő polgártársaink fogjanak hozzá a' Országlási belső foglalatoskodáshoz, hogy ne tsak győzedelmesek legyünk, 's hogy a' mi függetlenségünket ne tsak megismerje az egész világ: hanem hogy egy liberális országlási alkotmány alatt szabadon is élhessünk; oly országlás alatt, melly népünk akaratjából vegye szármozását. Semmi nem lehetetlen azoknak, kik mindenünket feláldoztuk függetlenségünkért. Öszszegyűjtöttem a' Státustanátsot, azért, hogy oly fontos tselekedetért való feleletet, vagy, ha jól üténdki, érdemet, a' milyen egy nemzeti Congressusnak öszszegyűjtése, egyedül magamra venni nem akartam. A' Státustanáts nevezzen-ki egy Biztosságot, melly a' népválasztás' munkáját organizálja, intézze-cl. Azon szempillantattól fogvást, melyhen én útnak indulok, vegye kezé-

be az Országló Tanáts a' kormányt, 's folytassa a' maga félbe szakasztott munkájit.“

Ezen beszéd után Bolivárnak minden eddig kiadott végzéseit a' Státustanáts elejébe terjesztette a' Titoknak, 's mind azok megvizsgáltatás régett Biztosságok elejébe adattattak. Azután a' képviselői választás' dolgát elintéző Biztosságnak tagjai nevezették-ki, kiknek neveik: Don *Roscio*, mint Előülő; Generális *Penalver*, Don *Martinez* az igasságtételi Előülő; Doktor *Garcia Cadix*, és Auditor *Diego Urdaneta*.

Ideig való Országlószéket is nevezett-ki Bolivár, melynek Előülőjévé Generális Urdanctát, 's tagjaivá Don *Rosciót* és Don *Penalvert* tette.

Északi Amérika.

Londonban a' *Statesman* nevű újság így rajzolja-le az Egygyesült Státusok' állapotját: — „Akkor, mikor Anglia a' legnagyobb áldozattételek mellétt is le nem fizetheti adósságait; midőn az ő jövedelmei tsak arra elégségesek, hogy adósságainak interesseit fizethesse, 's a' maga' szükségeire kívántató költségekbeu esztendőnként 14 millió font Sterling *deficitet* tapasztal: az Egygyesült Státusok' kassája legvirágzóbb állapotban van. Nints megterhelve semmi féle képzelt töképenzekkel, papirosokkal. Az ő kész-pénz jövedelme 1818-ban telt 28,547,145 Dollárra; a' költsége pedig 26,235,337 Dollárra. Fenn-maradott eszzerént az 1819-dik esztendőre még 2,112,408 Dollárja. Seregeinek tartására kívántatnak a' jövő esztendőben 8 és $\frac{1}{2}$ hajós seregének tartására valami 4 és $\frac{1}{4}$ milliók. Azon hajós legények közzül, kik magokat az utóbbi hádakozásban megküloböztették, tizenötnek emlékezetpénzt rendelt az Országlószék. Mindeniknek neve a' néki határozottatott pénzen olvasztatik, 's az is, hogy miért kapja a' pénzt.“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

A' mult szerdán, Januárius' 20 - dián, délutáni 1 órakor kimúlt itt kevés ideig tartott betegeskedés után a' világból Gróf *Trauttmansdorff - Weinsberg Thaddé Maria* ő Eminentziája, a' Romai Szentegyház Cardinalis - Papja, az Austriai Cs. Kir. Leopold Rend nagy keresztese, Olmützi Fejedelmi Érsek, a' Cseh Rapolna Grófja, és Cs. K. Valóságos Titkos Tanácsos, életének ötvenyoltzadik esztendejében.

Angliai tudósításokban olvassuk, hogy midőn *Maximilian* Austriai - Este Királyi Fő Hertzeg a' Plymouthi hajóépítő műhelyt meglátogatta, 's ezen építési mesterséget szemesen megvizsgálta, egy átsmivestől a' porölyt elvévén egy szegyet-maga vert-be a' mív-hellyen lévő hajóba, 's a' porölyt egy Sterling tontos banknótával adta vissza az embernek, mellyet ez elvévén, így kiáltotta-el magát: — Istenem, már itt telt-be igazán ezen mondásnak értelme: *A' szegnek éppen a' fejét találta!* — A' buváharanggal is próbát tett ő Kir. Fő Hertzegsége. Előbb négy kísérőji is beültek volt *Smith* nevű Urral és ő K. Fő Hertzegségével a' harang alá, hogy a' vízbe lebotásátkozzanak: de nem soká vissza kívánczoltak, melly után csak ő Királyi Hertzegsége botosátkozott-le a' nevezett úrral, 's három fertály óránál tovább mulatott a' tenger' fenekén.

Magyar Ország.

Pestről Januárius' 15-dikén: — Fő Tisztelendő Pfingsztli Mihály, Tsánádi Szent György Vitéz Apátura, a' Pesti belső város' Plébánusa, és az Esztergomi Kerületbeli Sz. Széknek Assessora, a' ki ugyan Pest városából vévén eredetét,

's jeles készülteit után előbb a' Theresia Külső városban több esztendőig, azután a' Belső Város fő Plébániájában 10 esztendőig a' Lelki - Pásztori hivatalt szelény buzgósággal folytatta, szelid és kegyes életét 62 - dik esztendejében hosszas betegsége után berekesztette. A' Boldogultnak diszes eltemetése tegnap ment végbe, a' midőn Melt. Kovalik János Püspök és Gener. Vicarius úr, fényes halotti pompával 's egész Egyházi készülettel adta meg a' Halottnak a' végső tiszteletet, melly egyéb temetésektől abban különbözött, hogy a' felkövetés előtt ő Nagysága a' Püspök a' fő Templomban a' Halottakért mondatni szokott Solozsmát a' Papsággal elmondotta. Tiszteletmegadásul a' holt testet a' közönséges temetőbe, a' hová a' Boldogult temetkezni kívánt, a' Buda és Pest városi Plébánusok, a' szerzetes Rendek, a' Pesti Nevendék Papság, a' Tanuló Ifjuság, úgyszok a' Rendű Egyházi és Világi Uraságok, a' Polgári Rendnek pedig számtalan sokasága kísérte.

Debreczenben a' mult Decemb. 8 - dik napján Papságának 50 - dik esztendjét új Misével innepelte Tisztelendő Klampfer Jakab úr, a' Kegyes Oskolák Szerzetese. Manuductora volt Fő Tisztelendő Molnár József Prépost Nagyváradai Kanonok, és Debreczeni Plébánus; az innepl Prédikátiót tartotta Tisztelendő P. Dombi Mihály úr ugyan azon Szerzetnek Tagja, tudományáról és ékesszóllásáról esmeretes Egyházi Orátor. Ezen innaplésnek disztét jelenlétekkel nevelték, a' Districtualis Tábla; Kutalek Brigádás Generalis úr, és a' Városnak Magistratusa.

M e g h í v á s —

„A' szántásvetés, a' természet- és

„földesmerés' előmozdítására törekedő
 „Morvai és Sléziai Cs. Kir. Társaságnak
 „tagjaihoz, az ez által felállított Juh-
 „tenyésztési Egyesülethez, 's ennek kép-
 „viselőjéhez különösen, 's általában a' fel-
 „sőbb Juhtenyésztésnek 's a' nép' ezen
 „fundáltatott szorgalmatoskodásnak min-
 „den barátjaihoz: —

A' társaságnak közönséges öszszegyü-
 lekezésére, melyben az utolsó esztendő-
 béli minden munkálódásokról szolló fő
 tudósítás közönségesen minden tagoknak
 eléjükbe fog terjesztetni, *Brünbe* ez esztendőben Május' 6 - dikára ezennel min-
 nyájok meghivattatnak.

A' Juhtenyésztési Egygycsületet il-
 lető tárgyokról való előtanátskozás vé-
 gett, kértetnek annak Képviseelőji, hogy
 Május' 3-dik és 4 - dik napjain reggeli 9
 órakor a' Szántásvetés' Igazgatójánál *Gr.*
Salmnál jelenjenek - meg. Sürgetőleg
 kvántatik, hogy ők és minden tagok meg-
 jelennyenek, és ha igen fontos okok mi-
 att meg nem jelenhetnének, affelől a'
 Társaságot tudósítsák, 's ha lehet ma-
 gok helyett arra alkalmas személyt ha-
 talmazzanak-meg, különben itt helyben
 fog az ő helyek betöltetni. Azok, kik
 a' magok tudósításaikat a' múlt esztendő
 végéig a' Szántásvetési Társasághoz
 be nem küldötték volna, kértetnek,
 hogy azt Mártzius' végéig küldjék-be; a'
 melyre mások is mindenek emlékeztet-
 nek, minthogy ha tudósításaik Mártzi-
 usnak vége után érkezénd kézhöz, azok
 az ezen esztendőbéli gyűlésben nem vét-
 tetthetnek elő a' megfontoltásra.

A' Juhtenyésztési Egyesületnek ösz-
 zegyülésére 's a' Juhszemlélésre, Má-
 jus 5-dike határozatott-meg; melyhez-
 képpst minden Juhnyáj-birtokosok meg
 kértetnek, hogy jókor, 's meghatároz-
 va April. végéig, a' Szántásvetés Cs. Kir.
 Társaságánál jelentsék-be: hogy hány és
 mi némü Juhakat szándékoznak, 's tsak
 a' megnézésre-é, vagy pedig eladásra,
 avvagy mind két végre, ide küldeni?

Jól fognak tselekedni, ha úgy inté-
 zik-el a' dolgot, hogy a' Juhok egy nap-
 pal előbb inkább, hogy sem későbbre
 érkezzenek-meg, mert az utolsó esetben
 már nem állítottóhatnak elő a' vizsgálta-
 tásra. Eppen ily jól tselekesznek azok,
 kik Juhakat eladni kívánniak, ha effe-
 lől pontos és jókori tudósítást adnak-lí
 az újságlevelekben, avvagy azt ezen Tár-
 saság által eszközöltetik.

Végezetre minden Juhnyáj-birtoko-
 sok meghivattatnak, hogy a' Társaság-
 hoz lehető tökéletes gyapj-mustrakártyá-
 kat küldjenek, aszszerént, mint a' gyap-
 jú a' Juhnálkülömkülömb részéről, ol-
 dalairól, hátáról, tzombjairól, vagy nya-
 kairól való:

A' szántásvetés, természet- és föld-
 esmerés' előmozdításán dolgozó Mor-
 vaországi és Sléziai Cs. Kir. Társaság.

Brünn Jan. 2-dikán 1819.

A' Társaság' rendelésére

Andrè Károly Kresztelyi
 Titoknok.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
 Januárius' 19-dikén 251 $\frac{1}{6}$ — 20-dikán 251 $\frac{7}{8}$ — 21-dikén 252 $\frac{3}{8}$ — forintot.